

IV.

De maaltijd was afgelopen. De dames traden in den tuin, ten einde te genieten van den fraaien Meischen middagstond; de heeren bleven, onder het genot van een pijp en een glas wijn, nog eenigen tijd aan tafel. Dokter van Arken, beseffend dat thans meer dan ooit de staatkunde uit het gesprek behoorde verbannen te worden, hield zooveel mogelijk de jongelieden aan den praat over onverschillige zaken. Eerst over den nieuwen kastelein in het koffiehuis op het Buitenhof, waar de dokter en Blijleven dagelijks verschenen; Hofland, evenals de andere officieren van het garnizoen, behoorde onder de vaste bezoekers van het *Café Français* op het Plein. Overigens, zoo werd opgemerkt, had het koffiehuisbezoek te lijden onder de oprichting der societeiten na de restauratie van 1747, toen er weder een hofadel was ontstaan, die zich te goed rekende om naast den eersten den besten burgerman in het koffiehuis plaats te nemen; zoo waren de groote societeit, in de Houtstraat en vervolgens de kleine, op de Plaats naast de Gevangenpoort, ontstaan. Veldenaar keurde het dagelijksch societeits- of koffiehuisbezoek af; zelf kwam hij er nooit, tenzij hij er een bekende bescheid had gegeven, en hij betwijfelde of de jonge advocaten en doktoren, die er thans avond op avond doorbrachten, het zoo ver zouden brengen als een Hugo de Groot, een Voet, een Bijnckershoek, een Boerhave of een Albinus, die nooit hunne schreden in dergelijke inrichtingen hadden gezet. De predikant hield zich intusschen met Blijleven bezig; hij had aan diens hals een rood lintje ontdekt waaraan, onder het kamizool verscholen, een *nummus miraculus* bengelde, een koperen wonderpenning, bestempeld met het woord *Imaginatio*, als voorbehoedmiddel tegen hypochondrie. Dit bijgeloof meende dominee Geurig ernstig te moeten bestrijden; hij mocht aan dergelijke penningen niet de minste kracht toekennen en veroordeelde ze als eene heidensche uitvinding. Maar hiertegen kwam Blijleven ten sterkste op; hij geloofde een even goed Christen te wezen als de beste. „Op heilige dagen” verklaarde hij, „slaap ik 's ochtends uit; des namiddags ga ik in de kerk en blader daarna eenigen tijd in vader Cats of het bijbelsche prentenboek. Wat wilt ge meer?” De vaandrig verklaarde, dergelijke stichtelijke lectuur niet eens te bezitten; zijn eenig geestelijk tijdverdrijf op Zon- en feestdagen bestond in de *Koddige opschriften*, *Fonker van der Moeselen* en een paar andere soortgelijke boekjes. De dokter was nog een man van den ouden stempel, veel meer dan dominee Geurig zelf; des Zondags ging hij geregeld driemaal ter kerk en op biddagen begaf hij zich vroegtijdig naar de morgenpreek, van half negen tot elf uur, waarna hij veiligheidshalve, ten einde zijne plaats niet te verliezen, zonder enig voedsel bleef zitten tot een paar uur later de eigenlijke biddagpreek, die vier uur duurde, aanving. En toen Veldenaar schamper opmerkte dat dergelijke biddagen niets anders waren dan politieke maatregelen om het volk door openbare vernedering te brengen tot zekere gedweeheid, die het bekwamer maakte om zich aan de bevelen zijner overheden met meer